

ZDRUŽENJE SPLOŠNIH KNJIŽNIC

Sedež: Adamičeva cesta 15, 1290 Grosuplje

Predsednica: **Vesna Horžen**

e-pošta: vesna.horzen@zdruzenje-knjiznic.si

Spletna stran: www.zdruzenje-knjiznic.si

Telefon: +386 1 290 94 20, +386 41 577 273

ZDRUŽENJE SPLOŠNIH KNJIŽNIC

POROČILO ZA LETO 2021

Grosuplje, marec 2022

**Združenje splošnih knjižnic
Adamičeva 15
1290 Grosuplje**

Sedež: Adamičeva 15, Grosuplje

Davčna številka: 61787205

Zavezanec za DDV: ne

Matična številka: 4011473

Dejavnost: Dejavnost druge nerazvrščenih članskih organizacij

Šifra dejavnosti: 94.999

**Vpisana v register društev z odločbo št. 215 – 119/2011 – 117 pri Upravni enoti
Grosuplje**

Številka računa: 02010 – 0258126181 pri NLB Ljubljana

Predsednica: Vesna Horžen

1. PRAVNE PODLAGE

Splošni podatki

Naziv: Združenje splošnih knjižnic
Naslov: Adamičeva 15, 1290 Grosuplje
Sedež: Adamičeva 15, 1290 Grosuplje

Predsednica: Vesna Horžen

Podpredsednica: Roža Kek; od 1. novembra 2021 dalje je zaradi upokojitve Rože Kek podpredsednica mag. Teja Zorko

Člani organov ZSK od 17. 9. 2019 (v skladu s 26. členom Statuta ZSK traja mandat organov ZSK 4 leta):

Člani UO:

Mag. Matjaž Eržen, Roža Kek, Urška Lobnikar Paunović, Matej Strgaršek, mag. Teja Zorko
Sonja Žakelj

Od 1. novembra 2021 dalje je bila članica UO mag. Magdalena Svetina Terčon, ki je nadomestila Rožo Kek

Člani NO:

Patricija Breznikar, Marinka Kenk Tomazin, mag. Irena Oder

Častno razsodišče:

Artur Lipovž,
Anita Šiško

Mandat organov ZSK je od leta 2019 štirileten, razen predsednice, ki ima petletni mandat. Seje UO in NO ZSK so vsak mesec, razen med poletnimi meseci.

Skupščina je sklicana najmanj dvakrat letno.

Organi ZSK delujejo v skladu s:

- Statutom ZSK, sprejetim na skupščini ZSK 9. 11. 2011 ter Spremembami in dopolnitvami statuta ZSK, sprejetimi 27. 3. 2018,
- Poslovníkom o delu skupščine ZSK, sprejetim 29. 11. 2018
- Poslovníkom dela UO in NO ZSK, sprejetim na seji UO ZSK 15. 10. 2019.

Za udeležbo na sejah člani UO in NO ne dobivajo sejnin, prav tako za udeležbo ne dobivajo povrnjenih potnih stroškov.

Dejavnost

Namen in cilji delovanja združenja so definirani v Statutu Združenje splošnih knjižnic in so naslednji:

9. člen statuta

- oblikovanje nacionalnih, globalnih, kulturno političnih opredelitev na področju splošnih knjižnic;
- sodelovanje s pristojnim ministrstvom in upravnimi organi pri oblikovanju politike za področje knjižnic in knjižničnega sistema;

- sodelovanje pri oblikovanju strokovnih stališč in oblikovanju knjižnične zakonodaje in podzakonskih aktov;
- spremljanje izvajanja zakonodaje in podzakonskih aktov;
- spodbujanje uvajanja in uveljavljanja nacionalnih in mednarodnih standardov pri delu splošnih knjižnic;
- spremljanje izpolnjevanja normativov in standardov splošnih knjižnic;
- spremljanje statusne problematike splošnih knjižnic;
- spremljanje razvoja splošnih knjižnic;
- spremljanje financiranja splošnih knjižnic;
- uveljavljanje ustreznega vrednotenja knjižnic ;
- sodelovanje z Narodno in univerzitetno knjižnico (NUK), Institutom informacijskih znanosti (IZUM) in drugimi institucijami;
- zastopanje skupnih interesov splošnih knjižnic do države in lokalnih skupnosti;
- informiranje različnih javnosti o stališčih, mnenjih in predlogih združenja in njegovih članov;
- druge naloge, ki jih združenja določi v okviru ciljev in nalog na skupščini združenja.

Združenje dosega cilje z nalogami:

10. člen statuta

- z organizacijo srečanj, okroglih miz in podobnih oblik predstavnikov članic s strokovnimi, znanstvenimi in resornimi delavci s področja knjižnične dejavnosti;
- z organizacijo strokovnih dopolnilnih izobraževanj, srečanj, obiskov sejmov in podobnih prireditev ter strokovnih institucij;
- s spremljanjem, proučevanjem, obravnavo kulturne politike, zakonodaje, podzakonskih aktov in strokovnih vprašanj ter z oblikovanjem mnenj, stališč in predlogov o omenjenih temah;
- z izdajo publikacij;
- s predlaganjem kandidatov za različne nagrade in priznanja s področja knjižnične dejavnosti;
- oblikuje in preverja ugotovitve, stališča in zahteve, ki prihajajo na združenje iz lokalne, regijske in državne ravni;
- organizira delo na skupnih projektih;
- prijavlja projekte na različne javne razpise ter jih izvaja;
- sodeluje in zastopa interese članic pri pripravi podlag za izvajanje njihove dejavnosti;
- zastopa članice v odnosih do Vlade Republike Slovenije in pristojnih ministrstev, ko gre za zagotavljanje materialnih pogojev za delo članic ter oblikovanje izhodišč za financiranje dejavnosti članic;
- sodeluje in zastopa članice v stalnih strokovnih telesih ministrstev;
- z analitično obdelavo podatkov, pripravo razvojnih in drugih konceptov, evalvacij, strokovnih podlag, ocen itd. nudi članicam podporo pri uresničevanju skupnih interesov;
- sodeluje z Oddelkom za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo FF in drugimi institucijami,, ki izobražujejo strokovne delavce za različna strokovna področja dela knjižnic ter skrbi za razvoj kadrov;
- spodbuja in pripravlja programe za izobraževanje za knjižnični menedžment;
- daje pobude za najrazličnejše programe knjižnične dejavnosti;
- daje pobude in sodeluje pri oblikovanju in spremembah standardov in normativov;

- nudi strokovno in organizacijsko pomoč članicam;
- izvaja še druge aktivnosti, ki so pomembne za doseg temeljnih ciljev združenja.

Izhodišča za delovanje ZSK v letu 2021 so bila tudi naslednja:

- dokument Strategija razvoja splošnih knjižnic 2013-2020
- Nadaljevanje programa ZSK iz prejšnjih let

Velik vpliv na delo ZSK je imela v letu 2021 epidemija Covid-19, ki je vse leto narekovala način delovanja knjižnic in posledično njihove s tem povezane različne potrebe.

Poročilo o delu ZSK se sprejme na redni letni skupščini, ki odloča v skladu s statutom ZSK.

1. IZVEDEN LETNI PROGRAM IN DOSEŽENI CILJI V LETU 2021

Strokovno delo predsedstva, upravnega in nadzornega odbora ZSK ter posameznih delovnih skupin

Upravni in nadzorni odbor Združenja ter posamezne delovne skupine, ki jih je Združenje imenovalo za izvajanje svojega programa, so v letu 2021, ki je bilo zaznamovano z epidemijo, v okviru možnosti delovali na podlagi programskega in finančnega načrta, ki je bil za leto 2021 sprejet na skupščini Združenja, ter v okviru Statuta Združenja splošnih knjižnic. Delovanje ZSK pa je bilo v veliki meri prilagojeno na izredne razmere, ki so bile posledice epidemije Covid-19.

Strokovno delo organov ZSK, predsednice ZSK, UO in NO ZSK v skladu s statutom ZSK obsega naslednje dejavnosti:

- zbiranje in posredovanje informacij vsem članicam Združenja za področje strokovnega dela in splošnega poslovanja knjižnic.
- Oblikovanje stališč na področju stroke in poslovanja ter predstavljanje in zastopanje knjižnic v strokovni in splošni javnosti.
- Sodelovanje z vsemi institucijami in posamezniki, deležniki pri delovanju splošnih knjižnic (MzK, NUK, IZUM, JAK, ZBDS, Skupnost občin Slovenije, FF...).
- Sodelovanje z deležniki v knjižni verigi: avtorji, založniki, knjigotržci.
- Sodelovanje v strokovnih delovnih skupinah za področje splošnih knjižnic ter izdelava strokovnih gradiv.
- Oblikovanje posebnih komisij in delovnih skupin v skladu s Statutom ZSK za oblikovanje različnih aktov, dokumentov in drugih podlag, ki nudijo članicam Združenja podporo pri doseganju skupnih ciljev. Organizacija dela in priprava gradiv za delovne skupine in komisije, ki jih imenuje UO ZSK.
- Strokovna pomoč pri posameznih vprašanjih o vodenju splošnih knjižnic (individualno) ter obisk knjižnic na terenu.
- Finančno in administrativno vodenje Združenja.
- Koordinacija delovanja upravnega in nadzornega odbora ter drugih delovnih skupin združenja.
- Izvajanje aktivnosti v skladu z vsebinskim planom za tekoče leto.
- Organizacija izobraževanj za direktorje splošnih knjižnic.

Združenje splošnih knjižnic je:

- vhodna in izhodna točka za zbiranje in posredovanje informacij o delovanju in poslovanju splošnih knjižnic;
- predstavnik splošnih knjižnic v strokovni in splošni javnosti;
- zastopnik in posrednik stališč, ki jih oblikujejo splošne knjižnice na področju stroke in poslovanja;
- partner in sodelavec v komunikaciji z različnimi deležniki pri delovanju knjižnic (ministrstvu in drugimi institucijami, združenji in delovnimi telesi).

Združenje pomembno vpliva na razvoj stroke z zastopanjem stališč splošnih knjižnic v različnih delovnih telesih, ki oblikujejo podlage za delovanje in razvoj knjižničnega sistema. Združenje spremlja statusno problematiko splošnih knjižnic in uveljavlja skupne interese splošnih knjižnic do države in lokalnih skupnosti.

Za namen opravljanja različnih delovnih nalog v skladu z letnim delovnim načrtom ZSK lahko UO ZSK v skladu s 27. členom Statuta ZSK imenuje **različne delovne skupine in komisije**.

V okviru združenja je v letu 2021 delovalo **dvanaest delovnih skupin in komisij ter en aktiv**.

Za razliko od leta 2020, ki ga je v veliki meri zaznamovala epidemija, so bile v letu 2021 vse navedene delovne skupine aktivne in so izvajale program v skladu z načrti.

V letu 2021 so bile aktivne naslednje delovne skupine:

1. Delovna skupina za COBISS
2. Delovna skupina za statistiko
3. Komisija za podelitev nagrad za najboljši projekt v splošnih knjižnicah
4. Delovna skupina za izvajanje projekta »Branju prijazna občina«
5. Delovna skupina za promocijo knjižnic v okviru Tedna splošnih knjižnic
6. Komisija za vzpostavitev kompetenčnih centrov
7. Delovna skupina vodenje pogajanj z Beletrino
8. Delovna skupina za prireditve
9. Delovna skupina sodelovanje s Filmoteko
10. Delovna skupina za oblikovanje Strategije razvoja splošnih knjižnic 2021-2026
11. Delovna skupina za oblikovanje smernic za delovanje knjižnic v izrednih razmerah (smernice za izplačilo dodatka za epidemijo)
12. Aktiv direktorjev OOK
13. Tim OOK

Tako kot v kriznem letu 2020 sta tudi v letu 2021 UO in NO opravila zelo pomembno nalogo posvetovalnega organa za vsa področja, ki so zahtevala hitre in učinkovite rešitve in odgovore. V letu 2021 je imel UO 9 rednih sej, na katerih so sodelovali tudi člani NO. UO in NO sta skupaj s predsednico v drugi polovici leta usklajevala poslovni model Biblos za leto 2022.

Združenje splošnih knjižnic je v letu 2021 v skladu z razmerami opravljal vse dejavnosti, navedene v statutu in s tem izpolnjevalo cilje in namen združenja.

STROKOVNO DELO ORGANOV ZSK TER RAZLIČNIH DELOVNIH SKUPIN (v skladu z 10. členom Statuta ZSK)

ORGANIZACIJA RAZLIČNIH OBLIK SREČANJ PREDSTAVNIKOV ČLANIC S STROKOVNIMI, ZNANSTVENIMI IN RESORNIMI DELAVCI S PODROČJA KNJIŽNIČNO INFORMACIJSKE DEJAVNOSTI TER SODELOVANJE PRI RAZLIČNIH STROKOVNIH DOGODKIH

Tudi leto 2021 je bilo tako kot leto 2020 zaradi epidemije specifično, strokovnih dogodkov ni bilo ali pa so bili izvedeni virtualno.

1. Sodelovanje pri portalih:
  - KAMRA,
  - Dobreknjige.si,
  - Skupna spletna stran splošnih knjižnic knjiznice.si
  - Obrazi slovenskih pokrajin
2. Sodelovanje z Beletrino na področju portala Biblos. Sodelovanje se nanaša tako na oblikovanje poslovnega modela kot tudi na tehnične značilnosti delovanja portala.
3. Sodelovanje z ZBDS in predvsem s Sekcijo za splošne knjižnice pri ZBDS pri oblikovanju programa in izvedbi strokovnega dogodka predstavitev dobrih praks in drugih strokovnih dogodkov
4. Sodelovanje z IZUM-om preko sveta članic Cobiss in preko Nadzornega odbora IZUM-a, kjer imajo splošne knjižnice svojega predstavnika.
5. Sodelovanje v Nacionalnem svetu za knjižnično dejavnost
6. Sodelovanje z različnimi resorji NUK-a, predvsem z Oddelkom za izobraževanje, razvoj in svetovanje
7. Sodelovanje z JAK v z delovni skupini JAK za projekt Rastem s knjigo
8. Sodelovanje z MIZŠ
9. Sodelovanje z Oddelkom za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo na FF pri razpravi ob predstavitvi prenove študijskega programa
10. Sodelovanje pri strokovnih dogodkih, ki jih organizirajo druge strokovne sredine: ZBDS, Sekcija za splošne knjižnice pri ZBDS, Združenje založnikov in knjigotržcev, NUK, IZUM, posamezne knjižnice...
11. ZSK organizira v okviru različnih delovnih skupin srečanja strokovnih delavcev iz vseh splošnih knjižnic, ki v svojih knjižnicah izvajajo dela in naloge, enake za ves nacionalni prostor (npr. srečanje strokovnih delavcev, ki izpolnjujejo statistični vprašalnik...)
12. Sodelovanje z Društvom založnikov in knjigotržcev (Kongres založnikov 16. 9. 2021)
13. Sodelovanje z Bralnim društvom in Društvom bralna značka v zvezi z izvajanjem projektov Nacionalni mesec skupnega branja in Beremo skupaj
14. Sodelovanje s Sekcijo za šolske knjižnice pri ZBDS (spletna konferenca o strokovni podpori NUK šolskim knjižnicam)
15. Sodelovanje na različnih strokovnih spletnih dogodkih (E-fest, Poti do knjige...)
16. Aktivno sodelovanje s prispevkom o delovanju slovenskih splošnih knjižnic v času epidemije na spletnem posvetovanju hrvaških knjižničarjev, 20. oktober 2021

17. Aktivno sodelovanje na posvetovanju sekcij ZBDS (os 21. do 23. septembra) s prispevkom Javnomnenjska raziskava med člani, uporabniki in neuporabniki splošnih knjižnic, primerjava 2011:2020 (Vesna Horžen in Luana Malec)

ORGANIZACIJA STROKOVNIH DOPOLNILNIH IZOBRAŽEVANJ, SREČANJ, OBISKOV SEJMOV IN PODOBNIH PRIREDITEV TER STROKOVNIH INSTITUCIJ

V letu 2021 sta bili v okviru ZSK za direktorje organizirana dva sklopa izobraževanj in ena predstavitev ponudbe storitev za splošne knjižnice.

1. V obdobju od 10. do 31. marca 2021 je bilo za direktorje organizirano spletno izobraževanje **KADROVSKI PROCESI V JAVNEM SEKTORJU**. Izobraževanje je potekalo 2-krat tedensko po tri šolske ure. Izobraževanja se je udeležilo 32 direktorjev.
2. 10. junija 2021 je bila organizirana predstavitev ponudbe podjetja Mikrocop storitve izdelave **vzorčnih notranjih pravil za e-hrambo dokumentacijskega gradiva** v splošnih knjižnicah.
3. Organizirano je bilo dvodnevno izobraževanje direktorjev v Rogaški Slatini (27. in 28. oktober). Program:

MATEJ CEPIN: Oblikovanje strateškega dokumenta knjižnice. Delavnica.

LUKA BLAŽIČ, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto: Avtomatizacija javne knjižnične mreže
Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto: vzpostavitev 24-urne izposoje naročenega knjižnega gradiva

mag. IGOR PODBREŽNIK, Knjižnica Medvode in mag. MATJAŽ ERŽEN, Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka: Storitve izposoje knjižničnega gradiva 24/7

mag. MATJAŽ ERŽEN: Cilji trajnostnega razvoja in knjižnica

BOŠTJAN BATIČ, IZUM: V knjižnico kar prek aplikacije (ali so uporabniki pripravljeni na spletne storitve, ki jih knjižnice ponujajo)?

DAMJANA VOVK, NUK: Sodelovanje za razvoj: podpora NUK splošnim knjižnicam

SODELOVANJE V DELOVNIH TELESIH, KOMISIJAH IN ODBORIH

Portal Kamra

V nadzornem odboru nacionalnega domoznanskega portala Kamra, ki ga vodi in upravlja Osrednja knjižnica Celje, je poleg drugih članov NO (direktorji knjižnic, ki v Kamro vnašajo največ vsebin) v skladu s pogodbo, sklenjeno med celjsko knjižnico kot upravljavko portala in vsemi ostalimi OOK tudi predsednica ZSK Vesna Horžen.

V letu 2021 je imel nadzorni svet portala dve seji v spletnem okolju. NS spremlja delo portala, kratek povzetek delovanja v letu 2021:

Kamra je v letu 2021 spet beležila povečan obisk, kar je posledica večje promocije spletnih vsebin knjižnic med pandemijo. Seštevek vseh obiskov strani je bil v letu 2021 večji kot

3.000.000. Pandemija in zaprtje kulturnih ustanov ni vplivala negativno na manjši pritek vsebin, v letu 2021 je bilo objavljenih več kot sto (102) zbirk.

V letu 2020 je bila ustanovljena Komisija za vrednotenje objavljenih vsebin na portalu Kamra. Skupina za vrednotenje prispevkov obravnava vloge za preverjanje avtorskih objav na portalu Kamra, ki jih nanjo naslavljajo avtorji vsebin na portalu Kamra. Žal se kvalitetni prispevki še vedno ne upoštevajo kot dokazila pri napredovanju v knjižnični dejavnosti.

Portal Dobreknjige.si

Pogodba o sodelovanju med knjižnico Koper, Goriško knjižnico in ZSK določa, da v Nadzornem svetu portala knjižnice poleg direktorjev tistih knjižnic, ki na portal prispevajo največ vsebin, zastopa tudi predsednica ZSK Vesna Horžen, ki je na podlagi sklepa skupščine zastopala vse knjižnice tudi pri podpisu pogodbe Pogodbe o sodelovanju knjižnic pri projektu Dobreknjige.si. Nadzorni svet se sklicuje dvakrat letno oziroma po potrebi, v letu 2021 je deloval korespondenčno oziroma on line.

Tudi obisk portala Dobreknjige.si se je v letu 2021 zelo povečal in dosegel skoraj številko 11 mio, saj je bil odličen vir za iskanje gradiva zaradi vnaprejšnjega naročanja, ki je bilo zaradi epidemije obvezno. Tudi število vnosov novih knjig je bilo večje kot v prejšnji letih. V letu 2021 je bilo izvedenih veliko različnih aktivnosti, ki kratkoročno in dolgoročno nadgrajujejo delovanje portala. Nadzorni svet je glavnemu uredništvu in uredniškemu odboru izrekel izredno pohvalo za proaktivno vodenje portala, ki se z vsakim letom izboljšuje.

Portal Knjiznice.si

V letu 2020 je zaživel tudi portal Knjiznice.si, ki je nastajal v okviru OOK in ZSK v letih 2018 in 2019. Portal je povezal vse splošne knjižnice in prinaša pomembne informacije o celotni dejavnosti splošnih knjižnic. Glavno uredništvo je prevzela Mariborska knjižnica, portal ureja uredniški odbor, sestavljen iz predstavnikov OOK in predstavnika ZSK (predsednica ZSK).

V letu 2021 je portal odigral pomembno vlogo, saj smo skozi vse leto javnost obveščali o vseh dogajanjih in spremembah v knjižnicah, ki so bile povezane z epidemijo, in predstavljali dejavnosti, ki so jih v tem času knjižnice izvajale.

Portal Obrazi slovenskih pokrajin

Že v letu 2020, še bolj intenzivno pa v letu 2021 je zaživel portal Obrazi slovenskih pokrajin, spletni biografski leksikon, v katerem so predstavljene osebnosti slovenskih pokrajin in Slovencev po svetu, ki bivajo na tem območju in s svojim delovanjem soustvarjajo njegovo podobo v sedanosti, ali so jo ustvarjale v preteklosti. Portal je povezav vse biografske leksikone, ki so jih ustvarjali OOK za svoja območja. Glavno uredništvo je prevzela Mestna knjižnica Kranj, portal ima uredniški odbor in nadzorni svet. Nadzorni svet sestavljajo direktorji štirih najbolj aktivnih knjižnic (Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, Osrednja knjižnica Celje) in predsednica Združenja splošnih knjižnic.

V letu 2021 je uredništvo portala posebno pozornost posvetilo že obstoječim vsebinam portala in izboljšanju teh vsebin, objavi novih biografskih zapisov, izobraževanju vnašalcev in promociji portala. V letu 2021 je portal imel več kot 1.200.000 ogledov.

Sodelovanje z IZUMom

Splošne knjižnice s svojimi predstavniki sodelujejo v svetu COBISS, v Upravni odbor IZUMa pa ZSK v skladu s 46. členom Zknj-1 imenuje predstavnika splošnih knjižnic. V tekočem mandatu splošne knjižnice v UO IZUM predstavlja predsednica direktorica MKL mag. Teja Zorko, ki je bila na to mesto imenovana s strani UO ZSK.

Sodelovanje z IZUM-om poteka preko delovne skupine za Cobiss, ki deluje v okviru ZSK. Delovna skupina za IZUM pripravi predloge in pobude za različne izboljšave in druge rešitve v sistemu Cobiss, ki jih predlagajo knjižnice.

Sodelovanje v Nacionalnem svetu za knjižnično dejavnost

Splošne knjižnice imajo v skladu 48. in 49. členom Zakona o knjižničarstvu predstavnika v NSKD. V tekočem mandatu knjižnice v ZSK predstavlja predsednica ZSK Vesna Horžen. Aktivnosti in naloge NSKD v 50. členu določa Zakon o knjižničarstvu.

Vse informacije o delu NSKD (poročila o delu, programi dela in zapisniki sej) so objavljene na spletni strani MzK

http://www.mk.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_kulturno_dediscino/knjiznicna_dejavnost/nacionalni_svet_za_knjiznicno_dejavnost/.

O temah, ki jih obravnava NSKD in ki zadevajo splošne knjižnice, se sprti obvešča člane UO ZSK oziroma kadar je to potrebno, tudi vse splošne knjižnice (npr. vse v zvezi s spremembami zakonodaje in drugih podlag za delovanje knjižnic....).

V letu 2021 je potekalo delo NSKD on line. NSKD je med drugim podal tudi mnenja za naslednje nacionalne dokumente, pomembne za splošne knjižnice:

- Osnutek Resolucije o nacionalnem programu za kulturo 2021- 2028
- Predlog Pravilnika za izvajanje knjižnične javne službe
- predlog Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic.

Sodelovanje v delovni skupini za oblikovanje dokumenta Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe v splošnih knjižnicah

Delovna skupina je bila imenovana s strani Ministrstva za kulturo leta 2018 in je pričela z delovanjem maja 2018. V delovni skupini sodeluje poleg predstavnikov MzK, mag. Tatjane Likar in Marjana Gujtmana sodelujemo še: predstavnika NUK-a dr. Gorazda Vodeb in Milena Bon tudi predstavniki splošnih knjižnic: Dragica Turjak, Simona Resman, mag. Matjaž Eržen, Polona Brenčič, Vesna Horžen.

Delovna skupina je Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe dokončno oblikovala kot predlog junija 2020, potem je bil dokument posredovan strokovni javnosti v javno razpravo. Prispelo je veliko pripomb, ki jih je skupina pregledala in o njih razpravljala vso jesen ter na njihovi podlagi tudi spremenila določene dele pravilnika.

Maja 2021 je bil Pravilnik na podlagi prejetih pripomb pripravljen za drugo javno obravnavo, ki se je pričela 11. 11. 2021 in je trajala do 26. 11. 2021. Od takrat so se nadaljevali postopki, potrebni pred sprejetjem tega podzakonskega akta. O predlogu je 22. 11. 2021 dal pozitivno mnenje tudi Nacionalni svet za knjižnično dejavnost.

Sodelovanje s Skupnostjo občin Slovenije (SOS), Odbor za kulturo

ZSK sodeluje s SOS v zadnjih petih letih pri projektu Branju prijazna občina. ZSK posreduje SOS različne informacije s področja delovanja knjižnic, ko in če je to v interesu knjižnic. V letu 2021 smo ZSK skupaj z Mzk sodelovali tudi pri predstavitvi s pripombami usklajenega Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe in s strani SOS dobili podporo v tej fazi sprejemanja pravilnika.

Odzivi ZSK na zahteve ZAMP

Kolektivna organizacija na področju avtorskih pravic ZAMP je od splošnih knjižnic v letu 2021 zahtevala plačilo avtorskih pravic pavšalno za vse spletne prireditve, ki so jih v času epidemije izvajale knjižnice.

V okviru ZSK smo te zahteve zavrnili in dosegli dogovor, da se najprej razišče, katere prireditve v knjižnicah so tiste, za katere se v skladu z določili ZASP plača avtorske pravice kolektivni organizaciji. V ta namen je bila imenovana delovna skupina v okviru ZSK.

SPREMLJANJE, PROUČEVANJE, OBRAVNAVA KULTURNE POLITIKE, ZAKONODAJE, PODZAKONSKIH AKTOV IN STROKOVNIH VPRAŠANJ TER OBLIKOVANJE MNENJ, STALIŠČ IN PREDLOGOV O OMENJENIH TEMAH TER SPREMLJANJE COVIDNE ZAKONODAJE

OBLIKOVANJE IN PREVERJANJE UGOTOVITEV, STALIŠČ IN ZAHTEV, KI PRIHAJAJO NA ZDRUŽENJE IZ LOKALNE, REGIJSKE IN DRŽAVNE RAVNI TER NUDENJE ČLANICAM STROKOVNO IN ORGANIZACIJSKO POMOČ

V letu 2021 se je zaradi epidemičnih razmer specifičnost delovanja družbe in s tem tudi splošnih knjižnic nadaljevala. Spremljanje zakonodaje in strokovnih vprašanj, povezanih z epidemijo in delovanjem knjižnic ter oblikovanje mnenj, stališč in predlogov je bilo skozi vse leto stalnica delovanja ZSK.

Knjižnicam je bila skozi vse leto nudena strokovna in organizacijska pomoč pri njihovem delovanju ob upoštevanju vseh predpisov, ki so bili posledica epidemioloških razmer v državi.

ZSK je sodeloval tudi z občinami in združenji oziroma skupnostmi občin.

Kot vsako leto je bila knjižnicam nudena pomoč pri razumevanju določb v zvezi z ocenjevanjem in napredovanjem javnih uslužbencev.

1. Obveščanje in usmerjanje članic glede delovanja in poslovanja knjižnic v času epidemije

Tudi v letu 2021 je v okviru ZSK delovala vhodna in izhodna točka, v katero in iz katere so se stekale vse informacije v zvezi z epidemijo in posledicami, ki jih je prinašala na področju dela knjižničarjev in delovanja knjižnic. ZSK se je povezovalo tudi z drugimi institucijami na področju knjižničarstva (NUK, CTK, UKM, NSKD), z Ministrstvom za kulturo, NIJZ in MJU in

skupaj z njimi so bila oblikovana različna navodila in usmeritve, kako naj knjižnice upoštevajo zakonodajo in izvajajo svojo dejavnost.

V okviru ZSK je delovna skupina, ki je delovala v času izrednih razmer zaradi epidemije, oblikovala **Smernice za določitev dodatka po 39. členu KPJS za zaposlene v splošnih knjižnicah**, ki so bile januarja 2021 posredovane vsem knjižnicam. Delovna skupina je pripravila tudi **Smernice za splošne knjižnice za izpolnjevanje določb Odloka o načinu izpolnjevanja pogoja prebolewnosti, cepljenja in testiranja za zajezitev širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2 (Ur.l. 142/21)** in jih z vsemi potrebnimi prilogami knjižnicam posredovala septembra 2021.

Knjižnice so bile v letu 2021 zaprte od 1. do 11. 4., sicer pa so delovale skozi vse leto. Delovanje so prilagajale aktualnim ukrepom, določenimi v odlokih, na katere je skozi vse leto opozarjalo ZSK in pripravljalo različna pojasnila in razlage, in svojim specifičnim okoliščinam. V okviru ZSK smo septembra na Mzk s podporo Skupnosti občin Slovenije poslali pobudo, da uporabnikom v knjižnicah zaradi vračila in izposoje gradiva pri pultu ne bi bilo potrebno dokazovati pogoja PCT, vendar je bila pobuda zavrnjena.

Nabor pojasnil in razlag, ki so jih knjižnice v zvezi z delovanje v posebnih razmerah prejele knjižnice:

- razlage odlokov, v katerih so bila določila o odprtosti in delovanju knjižnic (skozi vse leto, povprečno enkrat tedensko, skupaj cca 50 razlag);
- posredovanje navodil MJU v zvezi z izplačili plač, nadomestil plač in drugih prejemkov pri omilitvi posledic zaradi epidemije;
- posredovanja in razlage navodil NIJZ; pobude NIJZ za spremembo navodil za knjižnice in sproščanje ukrepov;
- navodila v zvezi z zaprtjem knjižnic (april 2021);
- posredovanje predlogov za delovanje knjižnic v posebnih razmerah (obisk šolskih skupin za projekt Rastem s knjigo, izvajanje pultne izposoje v knjižnicah, pobuda za ukinitev dokazovanja PCT za otroke in mladino do 18. leta...);

2. **Oblikovanje pobude za spremembo Pravilnika o merilih za ugotavljanje redne delovne uspešnosti direktorjev pravnih oseb javnega prava s področja kulture, poslano na Ministrstvo za kulturo**
3. **Oblikovanje pobude za spremembo položaja direktorjev v plačnem sistemu, poslano maja 2021 na Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo za javno upravo**
4. **Oblikovanje pobude za spremembo Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic**
5. **Razlaga izplačila redne delovne uspešnosti za direktorje in ostale zaposlene**
6. **Oblikovanje pobude za izplačilo kriznega dodatka za direktorje splošnih knjižnic, poslano na MJU in pobude za dodatek za delo v rizičnih razmerah, poslano na Mzk**
7. **Oblikovanje odziva ZSK na predlog Resolucije o nacionalnem programu za kulturo 2021-2028. K oblikovanju skupnega odziva so bile povabljene vse knjižnice.**

8. Sodelovanje z odvetniško pisarno Neudauer

- Objave v Uradnem listu – posredovanje mesečnih poročil
- Oblikovanje vzorca izjave o dostopnosti spletnega mesta knjižnice (Zakon o dostopnosti spletišč..)
- Razlaga sprememb Zakona o delovnih razmerjih in oblikovanje vzorca aneksa zaradi spremembe izplačilnega dne

DELO DELOVNIH SKUPIN IN KOMISIJ

Za leto 2021 je bilo v Načrtu dela ZSK načrtovano delovanje naslednjih delovnih skupin:

1. Delovna skupina za COBISS
2. Delovna skupina za statistiko
3. Komisija za podelitev nagrad za najboljši projekt v splošnih knjižnicah
4. Delovna skupina za izvajanje projekta »Branju prijazna občina«
5. Delovna skupina za promocijo knjižnic v okviru Tedna splošnih knjižnic
6. Delovne skupine za pripravo predlogov zakonskih in podzakonskih aktov na področju knjižničarstva in na področju delovnega prava (po potrebi)
7. Delovna skupina za priprave na sodelovanje knjižnic v programu Frankfurtskega knjižnega sejma 2022
8. Komisija za vzpostavitev kompetenčnih centrov
9. Delovna skupina za spremljanje delovanja portala Biblos
10. Ožji odbor aktiva računovodij
11. Aktiv računovodij
12. Aktiv direktorjev OOK
13. Delovna skupina za oblikovanje Strategije razvoja splošnih knjižnic 2021-2026

V letu 2021 je delovala večina naštetih delovnih skupin in še nekatere druge, ki so bile oblikovane v skladu s trenutnimi potrebami:

1. Delovna skupina za COBISS
2. Delovna skupina za statistiko
3. Komisija za podelitev nagrad za najboljši projekt v splošnih knjižnicah
4. Delovna skupina za izvajanje projekta »Branju prijazna občina«
5. Delovna skupina za promocijo knjižnic v okviru Tedna splošnih knjižnic
6. Komisija za vzpostavitev kompetenčnih centrov
7. Delovna skupina vodenje pogajanj z Beletrino
8. Delovna skupina za prireditve
9. Delovna skupina sodelovanje s Filmoteko
10. Delovna skupina za oblikovanje Strategije razvoja splošnih knjižnic 2021-2026
11. Delovna skupina za oblikovanje smernic za delovanje knjižnic v izrednih razmerah
12. Aktiv direktorjev OOK
13. Tim OOK

V navedenih delovnih skupinah je v letu 2020 sodelovalo **34 članov**. Sodelovali so direktorji in strokovni knjižničarski delavci:

1. Luana Malec (Koper),
2. Anka Rogina (Maribor),
3. Andreja Videc (Celje),
4. Breda Podbrežnik Vukmir (Kamnik)
5. Nataša Koražija (Rogaška Slatina)
6. Urška Lobnikar Paunović (Krško)
7. Nina Svetelj (Kranj)
8. Maja Vunšek (Kranj)
9. Dragica Turjak (Maribor)
10. Roža Kek (Grosuplje)
11. Klemen Brvar (Maribor)
12. Matjaž Stibilj (Ajdovščina)
13. Damjana Mustar (Kranj)
14. Veronika Rijavec Pobežin (MKL)
15. Matjaž Eržen (Škofja Loka)
16. Aleš Klemen (MKL)
17. Matej Strgaršek (Zagorje)
18. Ana Zdravje (MKL)
19. Teja Zorko (MKL)
20. Rok Dežman (MKL)
21. Marta Strahinič (Metlika)
22. Miro Tržan (MKL)
23. Sonja Žakelj (Vrhnika)
24. Barbara Kovar (Mb)
25. Martina Rozman Salobir (Mb)
26. Urška Orešnik (Logatec)
27. Igor Podbrežnik
28. Luka Blažič

V delovnih skupinah in komisijah ZSK je sodelovalo tudi **8** predstavnikov drugih institucij:

1. Marjan Gujtman (MzK)
2. Mag. Sergeja Planko
3. Barbara Horvat (SOS)
4. Tomaž Bešter
5. Maja Žumer
6. Tatjana Likar

V vseh delovnih skupinah je aktivno sodelovala (sklicevanje in vodenje sestankov, vsebinski prispevki, zapisniki..) tudi predsednica ZSK **Vesna Horžen**.

V letu 2021 so delovne skupine delovale pod posebnimi pogoji, večina sestankov in delovnih srečanj je potekalo on line, nekatera pa tudi »v živo«, ko je bilo to mogoče.

Delovna skupina za Cobiss

Delovno skupino za COBISS je imenoval UO ZSK iz vrst stokovnjakov iz posameznih knjižnic. Sestavljajo jo: vodja Anka Rogina (Maribor), Andreja Videc (Celje), Urška Lobnikar

Paunović in Mojca Kerin Maglica (Krško), Jana Movja (Nova Gorica), Lidija Črnko (Velenje) in Vesna Horžen (ZSK).

Delovna skupina spremlja vprašanja s področja Cobissa ter zbira in oblikuje predloge, pripombe, rešitve, pobude, ki bodo služile razvoju Cobissa. Svoje delo je zastavila na podalgi sodelovanja z IZUMom in NUK.

V letu 2021 so člani delovne skupine obravnavali različna vprašanja in pobude v zvezi s Cobissom, ki jih je skupina prejela s strani knjižnic in s strani IZUM-a.

Delovna skupina za statistiko

V okviru delovne skupine za Cobiss se je oblikovala tudi delovna skupina za statistiko: vodja Marijan Špoljar, člani Lunana Malec, Matjaž Stibilj, Anka Rogina, Milena Dobršek, in Vesna Horžen, ki kontinuirano deluje že od leta 2014.

Skupina je v letu 2021 sodelovala z NUK-om in IZUM-om ter pripravila različne pripombe in predloge za spremembe statističnega vprašalnika za področje statistik izposoje. Delovna skupina se je v letu 2021 sestala s predstavniki NUK-a in predstavila svoje poglede in pričakovanja v zvezi s statističnim vprašnikom .

Na sestanku s predstavniki NUK dne 12. 11. so predstavniki delovne skupine pri ZSK izpostavili naslednje pobude in predloge:

- delovna skupina za statistiko predlaga NUK, da se vzpostavi kontinuirano sodelovanje med skupino in Oddelkom za raziskave pri NUK. Na ta način lahko oba akterja skupaj oblikujeta optimalne rešitve na področju morebitnih sprememb pri naboru statističnih podatkov.
- Člani delovne skupine ZSK so opozorili na spremembe statističnih podatkov v letu 2020 v primerjavi z letom 2019, in sicer gre za podatke o financiranju splošnih knjižnic. V letu 2019 je statistika zajemala podatke o prihodkih knjižnic od pristojnih občinskih upravnih organov in pristojnih državnih upravnih organov, leta 2020 pa smo poročali o prihodkih iz sredstev javnih financ skupaj. Ker je podatek, koliko sredstev namenjajo splošnim knjižnicam občine in koliko dobijo od države, pomemben za knjižnice in tudi za splošno javnost, predlagamo, da način poročanja o prihodkih iz javnih sredstev ostane tak, kot je bil leta 2019.
- Delovna skupina ZSK glede zbiranja statističnih podatkov predlagala še naslednje spremembe:
  - statistične meritve se v splošnih knjižnicah izvajajo vsako leto. Razmisliti in raziskati bi veljalo, ali je tako pogosto zbiranje podatkov še smiselno oziroma kaj bi pomenilo, če bi podatke zbirali **na daljši časovni razpon**. Tako bi bilo zbrane podatke analizirati in interpretirati , kar sedaj zaradi časovne stiske ni mogoče, to pa bi bila podlaga za oblikovanje razvojnih smernic za splošne knjižnice.
  - Predlaga se tudi razmislek o **istočasnem zbiranju statističnih podatkov in podatkov za meritve razvitosti**.

Delovna skupina je opozorila tudi na vrzel pri podatkih, ki jih o kulturnih institucijah zbira in predstavlja **SURS**. Med temi namreč ni podatkov o splošnih knjižnicah, kar je svojevrstna anomalija ob veliki količini statističnih podatkov, ki jih vsako leto o svojem delovanju zberejo knjižnice. Nužen je dogovor s SURS o objavi teh podatkov.

S strani NUK je na izpostavljena pričakovanja skupina prejela načelne dogovore o proučitvi posameznih izpostavljenih tem.

Komisija za podelitev nagrad za najboljši projekt v splošnih knjižnicah

V letu 2021 je izbor najboljšega projekta v splošnih knjižnicah potekal devetič. Združenje splošnih knjižnic je razpisalo 2 nagradi za najboljša projekta knjižnice ali skupine knjižnic, s katerima se je uvedla nova, inovativna storitev za uporabnike ali uvedlo nove pristope k strokovnemu delu knjižnice, izboljšalo delovne procese, uvedlo nove prakse vodenja, realiziralo povezovanje knjižnic in uvajanje novih partnerstev, organiziralo skupne projekte, strokovna srečanja.... V letu 2021 so bile knjižnice posebej pozvane k prijavi tistih projektov, ki so jih oblikovale in izvajale v času posebnih razmer epidemije.

Na razpis je v predpisanem roku prispelo 15 projektov iz 12 knjižnic.

Prejete prijave je pregledala in ocenila komisija, ki jo je imenoval UO ZSK in jo sestavljajo Marjan Gujtman, svetovalec za knjižnično dejavnost na Ministrstvu za kulturo, Martina Rozman Salobir, pomočnica direktorice Mariborske knjižnice, dr. Sergeja Planko, strokovnjakinja s področja menedžmenta in Tomaž Bešter NUK.

Komisija se je sestala na enem spletnem srečanju, na katerem je uskladila ocene projektov, ki so jih člani komisije predhodno pripravili.

Komisija je v letu 2021 podelila nagrade tem projektom, ki so izrazito povezovalni in izvedeni z veliko mero občutka za ljudi in posebnost leta 2021, zaznamovanega z epidemijo.

Za inovativen pristop k strokovnemu delu sta prejeli nagrado dve knjižnici, to sta **Mariborska knjižnica** za projekt **Podcasti ABC bralne pismenosti** in **Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto** za projekt **Avtomatizacija javne knjižnične mreže Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto: 24-urna izposoja naročenega knjižnega gradiva**. Komisija je podelila tudi nagrado za projekt za delo z uporabniki, ki jo je prejela **Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik** za projekt **Kamniška literarna transverzala**.

Rdeča nit tedna splošnih knjižnic je bila BRANJE. Zaradi epidemije je bil dogodek s podelitvijo nagrad ob Dnevu splošnih knjižnic izveden virtualno. Nagrajeni projekti so bili predstavljeni na skupni spletni strani splošnih knjižnic knjiznice.si s kratkim filmčkom. V mesecu decembru so vse sodelujoče knjižnice prejele pisne utemeljitve ocen prijavljenih projektov.

Delovna skupina za izvajanje projekta »Branju prijazna občina« ter komisija za ocenjevanje vlog za pridobitev certifikata »Branju prijazna občina«

V letu 2021 je bil projekt Branju prijazna občina izveden petič. Natečaj je v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo in Skupnostjo občin Slovenije pripravilo ZSK, vsebuje pa različne spodbude lokalnim skupnostim za podporo projektom bralne pismenosti in bralne kulture v okolju, ki ga pokriva lokalna skupnost.

V delovni skupini za oblikovanje vsebine natečaja sodelujejo: Damjana Mustar (Kranj), Veronika Rijavec Pobežin (MKL), Marjan Gujtman (MzK), Breda Podbrežnik Vukmir (KFBK), Barbara Horvat (SOS), Vesna Horžen ZSK. Vsi naštetih so člani komisije za ocenitev vlog, prispelih na natečaj.

Natečaj je tako kot vsako leto potekal »od Prešerna do Prešerna«, od 8. februarja do 3. decembra. V letu 2021 se je za naziv prijavilo 7 občin, za podaljšanje naziva, ki so ga občine prejele leta 2017, pa 14 občin.

Prijave je v mesecu oktobru pregledala in ocenila komisija, ki jo je imenoval Upravni odbor ZSK. Komisija je naziv podelila šestim občinam in še za nadaljnja tri leta podaljšala 12 občinam. Odločitve so bile sprejete s konsenzom celotne komisije.

Nazivi so bili podeljeni na Ta veseli dan kulture, 3. 12. na Ministrstvu za kulturo. Dogodek je bil deležen velike pozornosti medijev, predvsem lokalnih, v katerih so prejem naziva promovirale same občine. .

Projekt Branju prijazna občina se izkazuje kot koristen na različnih področjih:

- ZSK v okviru projekta sodeluje z Mzk in Skupnostjo občine Slovenije in tako navezuje neposredne stike s financerji in ustanovitelji knjižnic, kar se izkazuje kot koristno tudi v drugih situacijah, ko knjižnice potrebujejo podporo ali sodelovanje občin;
- pri razmisleku občine, kaj se na področju branja in knjige dogaja v njenem okviru: in kaj bi bilo na tem področju še potrebno storiti;
- pri intenzivnejšem in vsebinskem povezovanju knjižnice in občine;
- pri izboljšanju financiranja tistih knjižnic, ki jim občina namenja premalo sredstev za dejavnosti, saj jih komisija opozori na to oziroma v obdobju dveh let preveri financiranje.

Delovna skupina za promocijo knjižnic v okviru Tedna splošnih knjižnic

Člani delovne skupine za promocijo knjižnic so: Matjaž Stibilj (Ajdovščina), Vesna Trobec (MKL), Veronika Rijavec Pobežin (MKL), Urška Lobnikar Paunović (Krško), Nataša Koražija (Rogaška Slatina), Breda Podbrežnik Vukmir (Kamnika) in Vesna Horžen.

V letu 2021, ki je bilo zaradi epidemije in omejitev obiska in uporabe knjižnice še vedno posebno leto, je bila v Tednu splošnih knjižnic rdeča nit promocije splošnih knjižnic BRANJE, pri čemer so bili izpostavljeni različni načini branja (zvočne knjige, e-knjige...). Teden splošnih knjižnic se je **19.11.2021** zaključil z **Dnevom splošnih knjižnic**. Na ta dan so bile spletnem dogodku podeljene nagrade Združenja splošnih knjižnic za najboljše projekte, ki na poseben in inovativen način zbližujejo knjige in bralce. Izpostavljeni so bili tudi nekateri posebni projekti manjših knjižnic, ki delujejo na degradiranih območjih, oddaljenih od večjih središč.

Komisija za vzpostavitev kompetenčnih centrov

V letu 2021 je bila v okviru ZSK v skladu s Strokovnimi zhodišči za vzpostavitev kompetenčnih centrov vzpostavljena komisija za kompetenčne centre. Članice komisije so: mag. Tatjana Likar (Mzk), Urška Lobnikar Paunović (Krško), Ana Zdravje (MKL), Milena Bon (NUK), Vesna Horžen (ZSK).

Komisija je s svojim delom pričela junija 2021 in do konca leta obravnavala pet vlog osrednjih območnih knjižnic za dodelitev statusa kompetenčnega centra. Delo komisije obsega individualen pregled vlog s strani članic komisije in obravnavo vlog na sejah, oblikovanje pozivov za dopolnitev vlog, razgovore s knjižnicami kandidatkami in oblikovanje sklepa o podelitvi statusa kompetenčnega centra. Komisija je imela v letu 2021 štiri sestanke in je status kompetenčnega centra do konca leta 2021 podelila eni knjižnici.

Delovna skupina za vodenje pogajanj z Beletrino

V drugi polovici leta 2021 so potekala pogajanja z Beletrino za poslovni model za leto 2022. Pri pogajanjih je sodelovala delovna skupina, imenovana s strani UO ZSK: Teja Zorko, Matjaž Eržen, Matej Strgaršek in Vesna Horžen.

Pogajanja so prinesla znižanje cene uporabnine za 1,5 EUR. Konec leta 2021 je bila med knjižnicami in Beletrino za portal Biblos sklenjena nova pogodba za leto 2022.

V letu 2021 je bila na Mzk s strani ZSK poslana pobuda za spremembo načina financiranja uporabe in razvoja portala Biblos za naslednje obdobje (za leto 2023). Pobuda je bil podprta tudi s strani Beletrine.

V okviru OOK je bila med knjižničarji in zunanjimi uporabniki knjižnic izvedena anketa o težavah pri uporabi Biblosa. Z rezultati ankete, ki so pokazali precejšnje težave pri uporabi Biblosa, so bili seznanjeni predstavniki Beletrine (Marko Hercog, Alma Čaušević, Aleš Vesel).

Delovna skupina za prireditve

Delovno skupino za prireditve, ki je nastala zaradi zahtev ZAMP-a po plačevanju avtorskih pravic za izvajanje prireditev v knjižnicah, sestavljajo: Nina Svetelj (MKK), Igor Podbrežnik (Medvode), Rok Dežman (MKL), Marta Strahinić (Metlika), Vesna Horžen.

Delovna skupina je v letu 2021 oblikovala izhodišča za vprašalnik, s katerim bi pridobili informacije, kakšne in koliko prireditev izvajajo knjižnice in katere od njih so podvržene plačevanju avtorskih pravic. Delovna skupina se je sestajala od začetka leta 2021.

Delovna skupina sodelovanje s Filmoteko

Delovna skupina (Maja Vunšek, Matej Strgaršek, Igor Podbrežnik) je bila oblikovana z namenom uskladitve pogodbe s Filmoteko, ki knjižnicam omogoča zakup ogledov filmov v okviru Baze slovenskih filmov. Knjižnicam je bila s strani Filmoteke posredovana neprimerna pogodba, zato je delovna skupina to pogodbo pregledala in oblikovala tako, da je bila sprejemljiva za knjižnice ter jo uskladila s Filmoteko.

Delovna skupina za oblikovanje Strategije razvoja splošnih knjižnic 2022-2027

V delovni skupini sodelujejo:

dr. Maja Žumer, Andreja Videc, Luana Malec, Roža Kek, Barbara Kovar, Martina Rozman Salobir, mag. Aleš Klemen, mag. Breda Podbrežnik Vukmir, mag. Matjaž Eržen, mag. Tatjana Likar, Vesna Horžen

Prvi dokument, ki je opredelil strategijo razvoja splošnih knjižnic za obdobje od 2013 do 2020, je bil oblikovan v okviru ZSK in je bil celotno navedeno obdobje pomembna strokovna podlaga za razvojne usmeritve splošnih knjižnic, ki so ga navajale in uporabljale različne institucije na področju knjižničarstva. Dokument, ki ga delovna skupina oblikuje za naslednje strateško obdobje, temelji na predhodni strategiji, vendar tako, da bodo upoštevane vse spremembe, ki jih je prineslo obdobje 2013-2020.

V letu 2019 je delovna skupina pričela s svojim delom. Začela je z evalvacijo izvajanja Strategije razvoja splošnih knjižnic 2013 do 2020 ter s pripravo izhodišča za oblikovanje strategije, ki so bile v letu 2021 direktorjem že posredovane.

V letu 2021 je delovna skupina izvedla pogovore o področjih strateškega dokumenta v treh različnih fokusnih skupinah: med strokovni delavci, direktorji, župani oziroma predstavniki občin. Rezultati razprav (zapisniki) fokusnih skupin so bili pomemben pripomoček pri oblikovanju strateških področij, ciljev in ukrepov novega strateškega dokumenta za razvoj splošnih knjižnic.

Delovna skupina je v letu 2020 poleg izvedbe javnomnenjske raziskave med člani, uporabniki in neuporabniki splošnih knjižnic, pripravila tudi vrsto podlag, kot osnovo za oblikovanje strateškega dokumenta, ki so bile v obširnem zbirnem dokumentu v začetku leta 2021 posredovane vsem splošnim knjižnicam v uporabo pri oblikovanju njihovih strateških dokumentov.

Delovna skupina za oblikovanje smernic za delovanje knjižnic v izrednih razmerah

Člani delovne skupine: Martina Rozman Salobir, Luka Blažič, Roža Kek, Teja Zorko, Vesna Horžen

Delovna skupina je pripravila dva dokumenta, ki sta bila poslana knjižnicam v pomoč pri delovanju v izrednih okoliščinah zaradi epidemije:

- smernice za izplačevanje dodatka za delo v razmerah epidemije za zaposlene v knjižnicah (39. člen KPJS), ki so bile kot pomoč pri določanju dodatka posredovane vsem knjižnicam (januar 2021);
- Smernice za delovanje knjižnic ob njihovem ponovnem odprtju (september 2021).

Aktiv direktorjev OOK in tim OOK

Na pobudo direktorjev OOK že od leta 2016 v okviru ZSK potekajo delovna srečanja, na katerih se oblikujejo predlogi in stališča o spremembah na področju koordinacije OOK in v zvezi s redefinicijo vloge in poslanstva OOK. V letu 2021 so se tovrstna srečanja nadaljevala.

Leto 2021 so delovanje OOK zaznamovale spremembe, ki so se že leta 2020 zgodile v okviru reorganizacije NUK, ki je prinesla ukinitev Centra za razvoj knjižnic in prerazporeditev zaposlenih v Centru na druge naloge. Ta sprememba je povzročila spremembe pri delovanju OOK v smislu koordinacije povezovanja in sodelovanja ter usklajevanja pri izvajanju in načrtovanju programov.

Aktiv direktorjev se je v letu 2021 sestal 14. 9. z namenom uskladitve besedila poziva za financiranje programov OOK s strani Mzk.

Tim OOK se je sestal 14. maja z namenom seznanitve z začetkom delovanja komisije za kompetenčne centre ter s postopki sprejemanja Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe.

Delovanje aktiva OOK in tima OOK se zaradi spremenjenih okoliščin v NUK izkazalo kot nujno potrebno, saj je v tem trenutku to edini način za povezovanje OOK-ajev .

PREDSTAVLJANJE ZDRUŽENJA V MEDIJIH

V letu 2021 je bilo glede na razmere, ki so določale delovanje knjižnic, v okviru ZSK stikov in sodelovanja z mediji zelo veliko:

- snemanja izjav za RTV in druge televizijske hiše;
- sodelovanje z radijskimi postajami;
- Sodelovanje s časopisnimi hišami Delo, Dnevnik Večer, Mladina;
- sodelovanje z Buklo;
- sodelovanje s strokovnimi glasili.

PREDLOGI ZSK ZA ČOPOVE NAGRADE

V letu 2021 je bila v imenu ZSK komisiji za Čopova priznanja posredovan predlog za kandidatko za Čopovo diplomu, in sicer za direktorico Knjižnice A. Toamaža Linharta Radovljica Boženo Kolman Finžgar, ki je priznanje tudi prejela.

V LETU 2021 SO SPLOŠNE KNJIŽNICE V ORGANIH MZK IN DRUGIH INSTITUCIJ ZASTOPALI:

UO IZUM mag. Teja Zorko (na predlog splošnih knjižnic imenuje vlada RS)

NSKD Vesna Horžen (na predlog splošnih knjižnic imenuje vlada RS)

DRUGE NALOGE, KI JIH JE V LETU 2020 OPRAVLJALA PREDSEDNICA ZSK

- Mesečni sestanki UO in NO in priprava gradiv ter zapisnikov.
V letu 2021 je bilo devet rednih sej UO in NO
Skupščine: v letu 2021 je bila izvedena ena redna skupščina (priprava gradiv zanjo).
- Priprava letnih planov in poročil
- Priprava prijav na razpise
- ZSK je vhodna in izhodna točka za vse informacije in povezovanja z drugimi institucijami: IZUM, NUK, Mzk, FF, JAK, Bralno društvo, Bralna značka, ...
- Sodelovanje z vsemi delovnimi skupinami in komisijami ZSK in oblikovanje gradiv za njihovo delovanje. Zapisnike sestankov delovnih skupin pripravlja predsednica ZSK.
- Vodenje sestankov različnih delovnih skupin
- Sodelovanje z NUK in MzK, IZUM, FF, ZBDS ter udeležba na sestankih in drugih dogodkih v povezavi z drugimi ustanovami.
- Priprava obvestil za 18 občin, kandidatka za certifikat Branju prijazna občina
- Priprava obvestil za 15 knjižnic, kandidatka za nagrado ZSK za najboljši projekt

- Pregled in priprava gradiv za zastopanje ZSK v organih MzK in drugih institucij
- Priprava odgovorov na različna vprašanja direktorjev, ki prihajajo iz knjižnic: največ (več kot 30) je bilo navodil glede upoštevanja odlokov, sprejtih na vladi zaradi epidemije, ostala vprašanja pa so zadevala naslednje teme: napredovanja zaposlenih, delovna zakonodaja, sistemizacija, plače v javnem sektorju, razlaga KPKD in ZDR, pomoč pri postopkih imenovanja direktorjev...
- Udeležba na izobraževanjih na področju izplačila plač, nadomestila plač in drugih prihodkov iz delovnega razmerja;
- Sodelovanje v delovni skupini Mzk za pripravo Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe;
- Sodelovanje z računovodstvom
- Sodelovanje z odvetniško pisarno
- Ostale naloge v skladu s trenutnimi potrebami ZSK

OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV

Pri izvedbi programa Združenja so sodelovali vsi člani UO in NO, pri posameznih projektih v različnih komisijah in delovnih skupinah pa tudi drugi direktorji knjižnic ter drugi strokovni delavci iz posameznih splošnih knjižnic.

Letni cilji so bili večinoma izvedeni, razen šole za knjižnični menedžment, saj zaradi covida izvedba ni bila mogoča.

Zaradi epidemije je bilo v ZSK opravljenega zelo veliko drugega dela, ki ni bilo načrtovano, je bilo pa potrebno z vidika usklajenega delovanja knjižnic v epidemioloških razmerah.

OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA

Poslovanje nadzira nadzorni odbor. Člani NO so se udeleževali vseh sej UO in sproti pregledovali poslovanje.

Poročilo NO je priloga tega poročila.

POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJH

V letu 2021 Združenje ni imelo investicijskih vlaganj.

IZPOLNJEVANJE OBVEZNOSTI DO MINISTRSTVA ZA KULTURO

Za delovanje ZSK v letu 2021 ni prejelo sredstev s strani Mzk, saj ZSK ni društvo v javnem interesu, ker so njegove ustanoviteljice pravne osebe javnega prava (ne fizične osebe). To se je zgodilo prvič v obdobju od leta 2012, saj je bila politika Mzk do leta 2021 drugačna.

Poročilo pripravila
Vesna Horžen
predsednica ZSK

Finančno poročilo ZSK za leto 2021

Prihodki ZSK	Realizacija 2020	Plan 2021	Realizacija 2021	Real.2021/plan 2021	Real.2021/real.2020
Članarine	64.800,00 €	64.800,00 €	64.800,00 €	100%	100%
Ministrstvo za kulturo	15.000,00 €	30.000,00 €			
Financiranje s strani OOK (sredstva Mzk)					
Izobraževanje direktorjev-kotizacija		5.000,00 €	1.625,00 €	33%	
Šola za direktorje-kotizacija		15.000,00 €			
Promocija					
Obresti pozotovnega stanja	3,34 €		- €		
Oprostitev prisp.PIZ-Covid	950,06 €				
SKUPAJ	80.753,40 €	114.800,00 €	66.425,00 €	58%	82%
Prenos iz prejšnjih let	28.244,94 €	8.000,00 €	29.610,41 €	370%	104%
SKUPAJ	108.998,34 €	122.800,00 €	96.035,41 €	78%	88%
Odhodki ZSK	Realizacija 2020	Plan 2021	Realizacija 2021	Real.2021/plan 2021	Real.2021/real.2020
Stroški dela	49.160,15 €	54.000,00 €	53.404,35 €	99%	108%
Odpravnina ob upokojitvi					
Stroški dela (nacion. koordinator območnosti-9.mes.)					
Splošni stroški delovanja Združenja	15.925,17 €	20.000,00 €	15.977,80 €	80%	100%
Stroški za projekte	14.302,61 €	47.500,00 €	7.710,32 €	16%	53%
SKUPAJ	79.387,93 €	121.500,00 €	77.092,47 €	63%	97%
V letu 2021 je presežek odhodkov nad prihodki = -10.667,47 EUR.					
Društveni sklad na dan 31.12.2021 =18.942,94 EUR.					
Stanje na poslovnem računu na dan 31.12.2021 = 24.735,49 EUR.					
Kratkoročne terjatve do kupcev na dan 31.12.2021= 2.025 EUR.					
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev na dan 31.12.2021= 3.334,69 EUR.					

Pojasnilo:

prihodki iz naslova članarin so bili v skladu z načrtovanimi, načrtovanih prihodkov iz Mzk nismo prejeli, ker društvo ZSK ni v javnem interesu, prihodkov od kotizacij je bilo manj, kot je bilo načrtovano, saj vsa izobraževanja niso bila izvedena.

Sredstva iz društvenega sklada se od leta 2009 vsako leto prenesejo in pomenijo likvidnostna sredstva za poslovanje na začetku leta ter vir za finančne obveznosti, ki nastanejo med letom, ko ni še priliva s strani sofinancerjev.

V letu 2021 se je zaradi izpada prihodkov ta rezerva izkazala kot zelo pomembna, saj so bili odhodki višji kot prihodki na letnem nivoju.

ODHODKI

Splošni stroški delovanja ZSK	Realizacija 2020	Plan 2021	Realizacija 2021	Real.2021/ plan 2021	Real.2021/ real.2020
Pisarniški material,najem tiskalnika in nakup strok.literature	1.056,54 €	1.000,00 €	932,41 €	93%	88%
Telefon, stroški spletne povezave in poštne storitve	1.184,39 €	1.500,00 €	1.559,57 €	104%	131%
Računovodske storitve	3.306,22 €	3.500,00 €	3.347,70 €	96%	101%
Urejanje in prevajanje spletne strani Združenja, najemnina za strežnik	- €	- €	68,32 €		
Računalniške storitve	- €	400,00 €	83,90 €	21%	
Potni stroški (kilometrina predsednice)	674,66 €	1.500,00 €	708,82 €	47%	105%
Honorarji odvetniških storitev	6.621,67 €	7.000,00 €	5.920,18 €	85%	89%
Študentski servis, avtorske in podjemne pogodbe	- €	600,00 €	- €		
Kotizacije in izobraževanje predsedstva+koordin.	169,00 €	1.000,00 €	380,18 €	38%	224%
Oblikovanje in tisk pisarniškega materiala	- €	500,00 €	130,00 €	20%	
Amortizacija	- €	- €	- €	0%	
Bančne storitve in drugi izdatki	392,69 €	500,00 €	326,72 €	65%	83%
Nakup opreme(rač, telefon)					
Najemnina poslovnih prostorov ZSK	2.500,00 €	2.500,00 €	2.520,00 €	101%	100%
Skupaj	15.905,17 €	20.000,00 €	15.977,80 €	80%	100%

Stroški za projekte ZSK	Plan 2021	Realizacija 2021	Realiz. 2021/Plan 2021
Izobraževanje za direktorje+prehrana(kotizacije)	5.000,00 €	1.225,00 €	24%
Projekt v okviru koordinacije OOK(SREDSTVA Mzk)			
Udeležba direktorjev na strokovnih dogodkih v tujini	2.000,00 €		
Materialni stroški za delo delovnih skupin in komisij	3.000,00 €	2.174,15 €	72%
Nagrada za najboljši projekt	2.500,00 €	3.000,00 €	120%
Branju prijazna občina(sredstva Mzk)	4.000,00 €		
Prevod in nadgradnja spletne strani knjižnice.si	3.000,00 €		
Šola za knjižnični menedžment	15.000,00 €		
Promocija splošnih knjižnic/teden splošnih knjižnic (sredstva Mzk)	4.000,00 €	400,00 €	10%
Oblikovanje dokumenta Strategija razvoja splošnih knjižnic(sredstva Mzk)	9.000,00 €	911,17 €	10%
SKUPAJ	47.500,00 €	7.710,32 €	16%

Poročilo pripravili Sonja Strnad, računovodkinja in Vesna Horžen, predsednic

POROČILO NADZORNEGA ODBORA ZDRUŽENJA SPLOŠNIH KNJIŽNIC K POROČILU O DELU ZA LETO 2021

Nadzorni odbor Združenja splošnih knjižnic Slovenije, katerega članici sta Marinka Kenk Tomazin in Irena Oder ter predsednica Patricija Breznikar, se je seznanil s Poročilom o delu in finančnim poročilom Združenja splošnih knjižnic za leto 2021. NO ugotavlja, da so bili s programom načrtovani cilji realizirani in naloge uspešno opravljene. NO je seznanjen s potekom dela združenja in je na sestankih Upravnega odbora vedno prisoten. Tako je zagotovljeno redno spremljanje izvajanja vsebin in finančnega poslovanja.

NO ugotavlja, da sta Poročilo o delu in finančno poročilo za leto 2021 pripravljena v skladu z zahtevami zakonodaje. NO je preveril pravilnost finančnega poslovanja in ni zasledil nepravilnosti ali pomanjkljivosti. Na podlagi pregleda NO ugotavlja, da se je poslovanje združenja izvajalo skladno z zakonodajo.

Predsednica združenja je ravnala gospodarno in vsa sredstva so porabljena transparentno. Na podlagi pregleda NO ne predlaga dodatnih priporočil in predlogov.

O delu organov združenja in o vseh pomembnih vsebinah, ki zadevajo članice združenja, so direktorji knjižnic obveščeni po elektronski pošti. Predsednica združenja zelo pogosto odgovarja na številna posamezna vprašanja direktorjev vsebinsko različnih problematik in je tako na voljo vsem članicam združenja. Prav tako se odziva na pobude, pripombe in pomisleke, ki jih podajajo članice združenja.

V letu posebnih razmer in nenehnega spreminjanja delovanja knjižnic glede na ukrepe vlade, je združenje ponovno odigralo pomembno vlogo še posebej v vlogi razlagalca ukrepov in širjenja informacij. Tako smo se lahko knjižnice čim bolj enotno odločale in reagirale na hitro spreminjajoče se okoliščine.

NO ugotavlja, da so cilji združenja, ki jih določa Statut ZSK, to je oblikovanje nacionalnih, globalnih, kulturno političnih opredelitev na področju splošnih knjižnic ter zastopanje skupnih interesov splošnih knjižnic do države in lokalnih skupnosti v letu 2021 uspešno doseženi.

Patricija Breznikar, predsednica NO

Irena Oder, članica

Marinka Kenk Tomazin, članica

